

III

(Pripremni akti)

EUROPSKA SREDIŠNJA BANKA

MIŠLJENJE EUROPSKE SREDIŠNJE BANKE

od 20. svibnja 2020.**o izmjenama bonitetnog okvira Unije kao odgovor na pandemiju bolesti COVID-19****(CON/2020/16)**

(2020/C 180/04)

Uvod i pravna osnova

Europska središnja banka (ESB) zaprimila je 6. i 12. svibnja 2020. zahtjev Vijeća Europske unije i Europskog parlamenta za davanje mišljenja o prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Uredbi (EU) br. 575/2013 i (EU) br. 2019/876 u pogledu prilagodbi kao odgovor na pandemiju bolesti COVID-19⁽¹⁾ (dalje u tekstu „Prijedlog uredbe“).

Nadležnost ESB-a za davanje mišljenja utemeljena je na članku 127. stavku 4. i članku 282. stavku 5. Ugovora o funkcioniranju Europske unije budući da Prijedlog uredbe sadrži odredbe koje utječu na (1) zadaću Europskog sustava središnjih banaka (ESSB) da utvrđuje i provodi monetarnu politiku u vezi s bonitetnim nadzorom kreditnih institucija u skladu s prvom alinejom članka 127. stavka 2. Ugovora, (2) zadaće ESB-a u vezi s politikama koje se odnose na bonitetni nadzor kreditnih institucija u skladu s člankom 127. stavkom 6. Ugovora, i (3) doprinos ESSB-a nesmetanom vođenju politika nadležnih tijela koje se odnose na stabilnost finansijskog sustava, kako je navedeno u članku 127. stavku 5. Ugovora. Upravno vijeće donijelo je ovo mišljenje u skladu s prvom rečenicom članka 17. stavka 5. Poslovnika Europske središnje banke.

Opće napomene

Dosad neviđene posljedice globalne krize izazvane pandemijom koronavirusa (COVID-19) potaknule su tijela javne vlasti na globalnoj razini da poduzmu brze i odlučne radnje čiji je cilj osigurati da kreditne institucije mogu nastaviti izvršavati svoju ulogu u financiranju realnog gospodarstva i da su sposobne podržati gospodarski oporavak, bez obzira na vjerojatne sve veće gubitke s kojima će se suočiti zbog krize.

ESB je iskoristila nadzornu fleksibilnost dopuštenu trenutnim pravnim okvirom kako bi podržala kreditne institucije da nastave odobravati kredite kućanstvima, održivim poslovnim subjektima i trgovачkim društvima koji su najteže pogodjeni trenutnim gospodarskim padom⁽²⁾. U tom smislu ESB je osigurao privremeni kapital i operativnu pomoć⁽³⁾ i najavio je dodatnu fleksibilnost u bonitetnom postupanju sa zajmovima osiguranim javnim jamstvima⁽⁴⁾. ECB je također potaknuo institucije da prilikom primjene Međunarodnog standarda finansijskog izvještavanja (MSFI) 9 izbjegnu pretjerane

⁽¹⁾ COM(2020) 310 konačno.

⁽²⁾ Vidi objavu na blogu Andrea Enrie, predsjednika Nadzornog odbora ESB-a, od 27. ožujka 2020., Fleksibilnost u nadzoru: kako ESB nadzor banaka pridonosi borbi protiv gospodarskog pada zbog koronavirusa, dostupno na mrežnim stranicama ESB-a za nadzor banaka www.banksupervision.europa.eu.

Vidi također i česta pitanja o nadzornim mjerama ESB-a kao reakciji na koronavirus, dostupno na mrežnim stranicama za nadzor banaka ESB-a www.banksupervision.europa.eu.

⁽³⁾ Vidi Priopćenje za javnost ESB-a od 12. ožujka 2020., ESB nadzor banaka osigurava privremeni kapital i operativnu pomoć kao reakciju na koronavirus, dostupno na mrežnim stranicama ESB-a za nadzor banaka www.banksupervision.europa.eu.

⁽⁴⁾ Vidi priopćenje za javnost ESB-a od 20. ožujka 2020., ESB nadzor banaka osigurava dodatnu fleksibilnost bankama kao reakciju na koronavirus, dostupno na mrežnim stranicama ESB-a za nadzor banaka www.banksupervision.europa.eu.

procikličke učinke⁽⁵⁾, privremeno je smanjio kvalitativni multiplikator tržišnog rizika kako bi obuhvatio izvanredne razine nestabilnosti tržišta⁽⁶⁾ i izdao je preporuku o raspodjeli dividendi s ciljem očuvanja izvora kapitala unutar bankovnog sustava kako bi se pojačao njegov kapacitet za podršku realnog gospodarstva⁽⁷⁾. Te su mjere predstavljale vrlo značajnu potporu u rješavanju trenutne krize, s važnim sinergijama između mjera ESB-a kao nadzornog tijela za banke i njegovih mjer monetarne politike kao središnje banke.

Druga tijela su također poduzela mjere, osobito Bazelski odbor za nadzor banaka (BCBS) i Europsko nadzorno tijelo za bankarstvo (EBA), bonitetnim mjerama komplementarne prirode koje su imale koristi od međunarodne koordinacije. Nadalje, države su pokrenule vrlo značajne programe potpore, uključujući javna jamstva i moratorije na plaćanje kreditnih obveza.

U tom kontekstu, ESB u potpunosti podržava inicijativu Komisije za povećanje kapaciteta kreditnih institucija za davanje kredita i za apsorpciju gubitaka povezanih s pandemijom COVID-19, istodobno osiguravajući njihovu stalnu otpornost⁽⁸⁾. Ciljano usmjerene prilagodbe Uredbe (EU) br. 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća⁽⁹⁾ (CRR) su dobrodoše, jer dodatno povećavaju kapacitet bankovnog sustava za ublažavanje gospodarskog utjecaja pandemije i podržavaju oporavak uz očuvanje ključnih elemenata bonitetnog okvira. Nadalje, neki elementi Prijedloga uredbe nadopunjaju nadzorne mјere za ublažavanje koje je poduzeo ESB, a neke mјere koje je nedavno dogovorio BCBS zahtijevaju izmjene pravnog okvira Unije kako bi postale operativne. Daljnja prilagođavanja Prijedloga uredbe ne bi trebala temeljno mijenjati bonitetni okvir, koji bi trebao i dalje poštovati bazelske standarde i izbjegavati daljnju fragmentaciju jedinstvenog europskog pravilnika.

Kao daljnje opće zapažanje o spremnosti davanja zajmova gospodarstvu, ESB ukazuje na sljedeće. Ako stopa redovnog osnovnog kapitala (CET1) kreditnih institucija padne ispod razine zahtjeva za kombinirani zaštitni sloj, kreditne institucije mogu raspodijeliti sredstva samo u granicama najvećeg raspodjeljivog iznosa⁽¹⁰⁾. Ako zarada postane negativna, raspodjela se ukida, bez obzira na veličinu povrede. Kreditne institucije možda neće biti spremne koristiti svoje zaštitne slojeve za dodatne zajmove zbog bojazni da će morati otkazati kupone dodatnog osnovnog kapitala i suočiti se sa potencijalno negativnim reakcijama sudionika na tržištu. Takvo ponašanje bi umanjilo namjeravane korisne učinke zaštitnih slojeva.

Posebne napomene

1. Prijelazna uređenja za ublažavanje učinka međunarodnog računovodstvenog standarda MSFI 9 na regulatorni kapital

1.1. Članak 473.a CRR-a sadrži prijelazna uređenja koja dopuštaju institucijama da pribroje natrag na svoj redovni osnovni kapital dio svakog povećanja u rezervacijama zbog uvođenja očekivanih gubitaka po kreditima (ECL) koji se primjenjuju temeljem međunarodnog računovodstvenog standarda MSFI 9. Prijelazna uređenja se sastoje od dvije komponente: staticke i dinamičke komponente. Statička komponenta omogućava kreditnim institucijama da djelomično neutraliziraju „učinak prvog dana“ povećanja računovodstvenih rezervacija na redovni osnovni kapital zbog uvođenja međunarodnog računovodstvenog standarda MSFI 9. Dinamička komponenta omogućava kreditnim institucijama da djelomično neutraliziraju učinak dodatnog (tj. nakon prvog dana) povećanja u rezervacijama za izloženosti koje nisu kreditni gubici. Postojeća prijelazna uređenja pokrivaju razdoblje od 2018. do 2022.⁽¹¹⁾

⁽⁵⁾ Vidi priopćenje za javnost ESB-a od 20. ožujka 2020., ESB nadzor banaka osigurava dodatnu fleksibilnost bankama kao reakciju na koronavirus, dostupno na mrežnim stranicama ESB-a za nadzor banaka www.bankingsupervision.europa.eu.

⁽⁶⁾ Vidi priopćenje za javnost ESB-a od 16. travnja 2020., ESB nadzor banaka osigurava privremenu pomoć za kapitalne zahtjeve za tržišni rizik, dostupno na mrežnim stranicama ESB-a za nadzor banaka www.bankingsupervision.europa.eu.

⁽⁷⁾ Preporuka (ESB/2020/1) Europske središnje banke od 27. ožujka 2020. o raspodjeli dividendi tijekom pandemije COVID-19 i stavljanju van snage Preporuke (ESB/2020/1) (ESB/2020/19) (SL Ć 102 I, 30.03.2020., str. 1.).

⁽⁸⁾ Vidjeti odjeljak 1. Obrazloženja uz Prijedlog uredbe.

⁽⁹⁾ Uredba (EU) br. 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o bonitetnim zahtjevima za kreditne institucije i investicijska društva i o izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012 (SL L 176, 27.6.2013., str. 1.).

⁽¹⁰⁾ Vidi članak 141. Direktive 2013/36/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o pristupanju djelatnosti kreditnih institucija i bonitetnom nadzoru nad kreditnim institucijama i investicijskim društвima, izmjeni Direktive 2002/87/EZ te stavljanju izvan snage direktiva 2006/48/EZ i 2006/49/EZ (SL L 176, 27.6.2013., str. 338.).

⁽¹¹⁾ Vidjeti odjeljak 5. Obrazloženja uz Prijedlog uredbe.

- 1.2. BCBS je 3. travnja 2020. dogovorio izmjene ⁽¹²⁾ postojećih prijelaznih uređenja za regulatorni tretman ECL-a u svjetlu krize COVID-19. BCBS je također pojasnio da jurisdikcije koje su već primjenile prijelazno uređenje (uključujući Europsku uniju) mogu posebno odabratи pribrojiti nazad manje od 100% tijekom 2020. i 2021., ili poduzeti druge mjere kako bi spriječile ponovno uračunavanje iznosa, uključujući i od ECL-a, utvrđenih prije izbijanja krize COVID-19 ⁽¹³⁾. U skladu s tim razmatranjima, Prijedlog uredbe predviđa ponovno utvrđivanje petogodišnjeg prijelaznog razdoblja koje je započelo u 2018. samo za dinamičku komponentu.
- 1.3. ESB podržava izmjenu članka 473.a CRR-a kako bi kreditne institucije mogle pribrojati nazad na svoj redovni osnovni kapital iznos ograničen na povećanje koje se može pripisati dinamičkoj komponenti rezervacija ECL-a nakon 31. prosinca 2019. Kao prvo, ovo rješenje bi omogućilo prilagodbu opsega dodatnih mjera za rješavanje učinaka povezanih s bolešću COVID-19, razlikujući ih od učinka prvog dana koji je povećanje rezervacija imalo na redovni osnovni kapital zbog uvođenja međunarodnog računovodstvenog standarda MSFI 9. Kao drugo, ovo rješenje bi u potpunosti bilo u skladu s odlukom BCBS-a od 3. travnja 2020.

2. *Postupanje sa zajmovima s javnim jamstvima pod bonitetnim zaštitnim mehanizmom neprihodujuće izloženosti*

- 2.1. U skladu s člankom 47.c stavkom 4. CRR-a, neprihodujuće izloženosti za koje jamstvo pruža službena agencija za izvozne kredite dobivaju povlašteni tretman u odnosu na zahteve za odbitkom iz članka 47.c stavka 3. CRR-a (tzv. bonitetni zaštitni mehanizam neprihodujuće izloženosti). U slučaju kada za neprihodujuće izloženosti jamstvo daju službene agencije za izvozne kredite, dio izloženosti koji pokriva takvo jamstvo treba potpuno oduzeti tek nakon sedam godina u statusu neprihodujuće izloženosti, dok prije toga nema zahtjeva za odbitkom. Za sve ostale neprihodujuće izloženosti koje su u cijelosti ili djelomično osigurani kvalificiranim kolateralom, zahtjevi za minimalnim odbitkom postupno se povećavaju s vremenom dok se odgovarajuće neprihodujuće izloženosti ne pokriju u potpunosti.
- 2.2. Prijedlog uredbe predviđa privremeno proširenje posebnog tretmana neprihodujućih izloženosti za koje jamstvo pruža službena agencija za izvozne kredite i na neprihodujuće izloženosti za koje jamstvo pružaju države ili druge osobe javnog prava, koje ispunjavaju uvjete za pružanje zaštite od kreditnog rizika u skladu s pravilima o smanjenju kreditnog rizika ⁽¹⁴⁾, pod uvjetom da su jamstvo ili protujamstvo dani u sklopu mjera potpora kako bi se pomoglo dužnicima tijekom pandemije bolesti COVID-19 ⁽¹⁵⁾.
- 2.3. ESB pozdravlja prijedlog da se povoljniji tretman iz članka 47.c stavka 4. CRR-a privremeno proširi na neprihodujuće izloženosti za koje jamstvo pružaju države ili druge osobe javnog prava, što je također u skladu s prijedlogom ESB-a ⁽¹⁶⁾. Prijedlogom se uklanja proizvoljna razlika između jamstava koja daju različite osobe javnog prava slične kreditne sposobnosti.

3. *Datum primjene zaštitnog sloja omjera financijske poluge*

- 3.1. Skupina guvernera središnjih banaka i čelnika nadzora (GHoS), koja nadgleda BCBS, podržala je 27. ožujka 2020. da se vremenski rok za provedbu završnih elemenata reforme Basel III odgađa za godinu dana, uključujući zaštitni sloj omjera financijske poluge za globalne sistemski važne banke, koji će se primjenjivati u Uniji 1. siječnja 2022. Prijedlog uredbe predviđa usklađivanje primjenjivog vremenskog okvira u CRR-u s novim vremenskim okvirom koje je podržao GHoS tj. 1. siječnja 2023., a ne 1. siječnja 2022. ⁽¹⁷⁾.

⁽¹²⁾ Vidi priopćenje za javnost BIS-a od 3. travnja 2020., Bazelski odbor za nadzor banaka utvrdio je dodatne mjere za ublažavanje utjecaja bolesti Covid-19, dostupno na <https://www.bis.org/press/p200403.htm>.

⁽¹³⁾ BCBS, Mjere za odražavanje utjecaja bolesti Covid-19, dostupno na <https://www.bis.org/bcbs/publ/d498.pdf>.

⁽¹⁴⁾ Alineje (a) do (e) članka 201. stavka 2. CRR-a odnose se na (a) središnje države i središnje banke, (b) jedinice područne (regionalne) ili lokalne samouprave, (c) multilateralne razvojne banke, (d) međunarodne organizacije čijim se izloženostima, u skladu s odredbama članka 117., dodjeljuje ponder rizika od 0%, (e) subjekte javnog sektora, potraživanja prema kojima se tretiraju u skladu s člankom 116.

⁽¹⁵⁾ Vidi prijedlog novog članka 500.a CRR-a.

⁽¹⁶⁾ Vidi česta pitanja o nadzornim mjerama ESB-a kao reakciji na koronavirus.

⁽¹⁷⁾ Vidi predloženu izmjenu članka 3. stavka 5. Uredbe (EU) 2019/876 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. svibnja 2019. o izmjeni Uredbe (EU) br. 575/2013 u pogledu omjera financijske poluge, omjera neto stabilnih izvora financiranja, zahtjeva za regulatorni kapital i prihvatljive obveze, kreditnog rizika druge ugovorne strane, tržišnog rizika, izloženosti prema središnjim drugim ugovornim stranama, izloženosti prema subjektima za zajednička ulaganja, velikih izloženosti, zahtjeva za izvješćivanje i objavu, i Uredbe (EU) br. 648/2012 (SL L 150, 7.6.2019., str. 1.).

3.2. ESB podržava odluku o korištenju produženog vremenskog okvira dogovorenog na međunarodnoj razini za finalizaciju reformi Basel III u svrhu njihova prenošenja u pravo Unije. Odgađanje primjene omjera finansijske poluge za globalno sistemski važne banke omogućiti će kreditnim institucijama nesmetanu prilagodbu, a pritom će ostati u potpunosti dosljedno sadržaju i vremenskom okviru dogovorenom na međunarodnoj razini. Ovo će kreditnim institucijama omogućiti da svoju operativnu sposobnost usmjere na mjere potrebne za rješavanje trenutne krize i potaknu ekonomski oporavak.

4. Ublažavanje učinka isključivanja određenih izloženosti iz izračuna omjera finansijske poluge

4.1. Konačni standard omjera finansijske poluge koji je objavio BCBS u prosincu 2017.⁽¹⁸⁾ predviđa da, radi omogućavanja provedbe monetarnih politika, jurisdikcija može privremeno izuzeti pričuve središnjih banaka iz mjere izloženosti omjera finansijske poluge u izuzetnim makroekonomskim okolnostima. Ako se ovo diskrecijsko pravo izvršava, bazelski standardi zahtijevaju ponovnu kalibraciju (tj. povećanje) zahtjeva omjera finansijske poluge kako bi se nadoknadio isključenje rezervi središnje banke. Ovo diskrecijsko pravo, koje je uvedeno u pravo Unije⁽¹⁹⁾, stupit će na snagu 28. lipnja 2021.

4.2. ESB primjećuje da je iskustvo globalne finansijske krize jasno ukazalo na potrebu obaveznog zahtjeva omjera finansijske poluge u prvom stupu. Opće je poznato da je stvaranje prekomjerne finansijske poluge u bankovnom sustavu temeljni uzrok globalne finansijske krize. ESB stoga smatra važnim u potpunosti sačuvati ulogu omjera finansijske poluge kao vjerodostojnog zaštitnog mehanizma koji nije utemeljen na riziku i izbjegći isključenje njegovih glavnih komponenti.

4.3. Prijedlog uredbe predviđa promjenu mehanizma ponovne kalibracije kakav je trenutno utvrđen u CRR-u. Posebno, kreditna institucija će morati izračunati prilagođeni omjer finansijske poluge samo jednom, na temelju vrijednosti prihvatljivih pričuva institucije u središnjoj banci i mjere ukupne izloženosti na dan kada nadležno tijelo institucije izjaví da postoje izuzetne okolnosti koje jamče primjenu diskrecijskog prava. Prilagođeni omjer finansijske poluge primjenjivat će se tijekom cijelog razdoblja tijekom kojeg se vrši diskrecijsko pravo i neće se mijenjati, za razliku od mehanizma ponovne kalibracije trenutno na snazi.

4.4. ESB pozdravlja činjenicu da Prijedlog uredbe ciljano isključuje povećanje pričuva središnje banke, što može podržati nesmetanu provedbu i prijenos mjera monetarne politike. ESB napominje da će povećanje likvidnosti središnje banke koje je rezultat provođenja monetarne politike dovesti do povećanja količine pričuva u bankovnom sustavu, kao što je slučaj s nedavno najavljenim mjerama monetarne politike u odnosu na krizu bolesti COVID-19. Iako su pojedine kreditne institucije u stanju prebacivati te pričuve, bankovni sustav neće biti u mogućnosti izbjegći držanje tih dodatnih rezervi i prateće povećanje u mjeri ukupne izloženosti omjera finansijske poluge. Kako bi isključenje bilo u potpunosti učinkovito, ESB predlaže sljedeće izmjene.

4.5. Izmjena u mehanizmu ponovne kalibracije se primjenjuje od 28. lipnja 2021. Međutim, do trenutka kada nadležno tijelo izvrši svoje diskrecijsko pravo, što bi moglo biti 28. lipnja 2021. ili naknadnog datuma, iznos pričuva koje kreditna institucija drži u središnjoj banci već bi se mogao znatno povećati zbog mjera monetarne politike. Ponovna kalibracija utemeljena na pričuvama koje kreditna institucija drži u središnjoj banci na datum kada nadležno tijelo izvršava svoje diskrecijsko pravo možda neće u potpunosti olakšati provedbu i učinkovit prijenos mjera monetarne politike. To je zato što se očekuje da će se povećanje pričuva središnjih banaka, što ove mjere podrazumijevaju, većim dijelom dogoditi do tog datuma. Stoga će isključenje pričuva središnjih banaka izračunato na taj datum stvoriti manji kapacitet za banke za potencijalno povećanje kreditiranja realnog gospodarstva. Nadalje, ako bi postojala potreba za obnavljanjem isključenja na kraju razdoblja tijekom kojeg se vrši diskrecijsko pravo (u početku maksimalno jednogodišnje razdoblje), ponovna kalibracija temeljila bi se na količini pričuva koje se drže na datum obnove, koja se u međuvremenu još povećala. S obzirom na nesigurnost tijekom trajanja izvanrednih okolnosti, mehanizam ponovne kalibracije može značajno spriječiti učinkovitost mjere u omogućavanju pravilne provedbe i prijenosa monetarne politike.

⁽¹⁸⁾ BCBS, Basel III Dovršavanje reformi poslije krize, str. 144., dostupno na <https://www.bis.org/bcbs/publ/d424.pdf>.

⁽¹⁹⁾ Vidi stavke 1.(n) i 7. članka 429.a CRR-a kako je izmijenjen Uredbom (EU) br. 2019/876.

- 4.6. Nadležna tijela stoga bi trebala biti u mogućnosti postaviti referentni datum za ponovnu kalibraciju tako da ponovna kalibracija ostane stabilna za razdoblje izvanrednih okolnosti. To bi nadležnim tijelima omogućilo da, uz savjetovanje sa središnjim bankama, odaberu datum koji označava početak razdoblja izvanrednih okolnosti, što dokazuju ključne odluke monetarne politike ⁽²⁰⁾. To bi osiguralo sigurnost i jasnoću sudionicima na tržištu, a podržalo bi nesmetano provođenje i prijenos monetarne politike.
- 4.7. Dodatno, nadležna tijela trebala bi biti u mogućnosti ponovno izvršiti kalibraciju na temelju referentnog razdoblja, a ne referentnog datuma. Prosječan iznos prihvatljivih pričuva središnje banke tijekom razdoblja tada bi se uzimao u obzir u ponovnoj kalibraciji. To bi omogućilo nadležnim tijelima da zanemaruju svakodnevne promjene pričuva središnje banke prilikom postavljanja novog minimalnog zahtjeva za svaku instituciju.

5. Moguće daljnje promjene određenih aspekata zahtjeva tržišnog rizika

- 5.1. Izvanredne razine nestabilnosti zabilježene na finansijskim tržištima od izbijanja bolesti COVID-19 utječu na kapitalne potrebe na dva načina: (a) brojke vrijednosti adherentne riziku povećavaju se kao posljedica uočene veće nestabilnosti i (b) povećavaju se kvantitativni multiplikatori tržišnog rizika koji odražavaju broj povećanja prekoračenja retroaktivnih testiranja ⁽²¹⁾. Ova kretanja utječu na omjere stopa redovnog osnovnog kapitala kreditnih institucija i mogu također utjecati na sposobnost kreditnih institucija da nastave tržišne aktivnosti i osiguraju likvidnost tržišta, što negativno utječe na normalno funkcioniranje tržišta. Povrh toga, pretjerano povećanje kapitalnih zahtjeva za tržišni rizik ometao bi cilj oslobađanja kapitala za podršku kreditiranja realnoga gospodarstva.
- 5.2. Standard BCBS-a za interne modele tržišnog rizika sadrži dovoljno fleksibilnosti za nadležna tijela u pogledu tretiranja prekoračenja retroaktivnih testiranja u izvanrednim okolnostima ⁽²²⁾. Posebno, BCBS-ov standard priznaje da čak i dobro osmišljeni modeli ne mogu predvidjeti neočekivanu veliku tržišnu nestabilnost. U ovim izvanrednim okolnostima, čak i precizan model mogao bi proizvesti mnoga očekivanja u relativno kratkom vremenu.
- 5.3. Iako CRR ne sadrži izričito upućivanje na izvanredne okolnosti opisane u tekstu BCBS-a, dopuštena je određena fleksibilnost nadležnog tijela u procjeni rezultata retroaktivnog testiranja. Posebno, članak 366. stavak 4. CRR-a predviđa da nadzorno tijelo ima diskrecijsko pravo da ne broji prekoračenja koja su posljedica stvarnih gubitaka ako ih pokreću faktori koji se ne odnose na nedostatke modela, poput izvanrednih uvjeta na tržištu. Međutim, CRR ne dopušta nadležnom tijelu primjenu sličnog tretiranja na hipotetička prekoračenja i zanemaruje ih u svrhu izračuna dodatka retroaktivnog testiranja. Očekuje se da će poremećaji na tržištu uzrokovani bolešću COVID-19 utjecati na broj hipotetskih prekoračenja, na način sličan broju stvarnih prekoračenja.
- 5.4. Stoga, u usporedbi s međunarodnim standardima, nadležna tijela su ograničena u svojim dostupnim nadzornim mjerama od postizanja svog cilja održavanja sposobnosti kreditnih institucija da osiguraju likvidnost tržišta i da nastave aktivnosti na tržištu pod izvanrednim okolnostima, koje imaju ključnu ulogu u realnom gospodarstvu. Dodatne mjere, poput zanemarivanja prekoračenja (koja proizlaze iz stvarnih i hipotetskih gubitaka) u izvanrednim okolnostima, bi bolje postigle ovaj cilj. Stoga, CRR bi trebalo izmijeniti kako bi se osiguralo da, u izvanrednim okolnostima, nadležna tijela mogu poduzeti odgovarajuće mјere u skladu sa BCBS-ovim standardom. U tu svrhu, nadležnim tijelima bi trebalo pružiti dodatnu fleksibilnost koja bi im omogućila da privremeno prilagode broj prekoračenja (koja proizlaze iz hipotetičkih i stvarnih gubitaka) ili da poduzmu odgovarajuće mјere. S obzirom da izvanredni tržišni uvjeti nisu povezani s određenim pojedinim subjektima, već sa cijelim tržištem, također bi bilo važno da nadležno tijelo iskoristi tu ovlast nad svim nadziranim subjektima s obzirom na njihove interne modele, a ne na pojedinačnoj osnovi.

⁽²⁰⁾ Vidi priopćenje za javnost ESB-a od 12. ožujka 2020., Odluke monetarne politike. Dostupno na mrežnim stranicama ESB-a www.ecb.europa.eu.

⁽²¹⁾ Vidi također izjavu EBA-e o primjeni bonitetnog okvira na ciljane aspekte u području tržišnog rizika u izbijanju bolesti COVID-19 od 22. travnja 2020., dostupno na stranicama EBA-e www.eba.europa.eu.

⁽²²⁾ BCBS-ov MAR izračun imovine ponderirane rizikom za tržišni rizik, stavci 99.65 do 88.69, dostupno na https://www.bis.org/basel_framework/standard/MAR.htm.

Ovo mišljenje će se objaviti na mrežnim stranicama ESB-a.

Sastavljen u Frankfurtu na Majni, 20. svibnja 2020.

Predsjednica ESB-a
Christine LAGARDE
